

Svarskema

Indsendt af:

ITD – Brancheorganisationen for den danske vejgodstransport

Inden for den grønne forskningsstrategis identificerede forskningstemaer og missioner, hvor er det vigtigst at prioritere forskningsindsatsen i 2022 og 2023?

Skal Danmark vedvarende levere stærke resultater inden for den grønne omstilling, kræver det styrket dansk forskning og fortsat udvikling af grønne transport- og logistikløsninger. Da netop det fremgår af regeringens grønne forskningsstrategi fra september 2020 er ITD umiddelbart tilfreds med udspillet.

I forskningsstrategien er ITD's fokus primært rettet mod den mission, der benævnes "Grønne brændstoffer til transport og industri (Power-to-X mv.)".

Denne mission er vigtig for at transportsektoren kan nå CO2-reduktionsmålene. Missionen har også mulighed for at udvikle sig til et godt partnerskabspotentiale, og forskningsresultater kan ved et sådant tværgående samarbejde mellem flere parter alt andet lige realiseres hurtigt og effektivt.

Konkret efterlyser vi her og nu gennemførelsen af opskalerede projekter inden for el, brint og Power-to-X.

ITD's prioritet er herudover rettet mod de af regeringens 7 forskningstemaer, der omhandler Energieffektivisering (nr. 2) samt Transport (nr. 4).

ITD har allerede i 2019 været medinitiativtager til etableringen af "Danish Research Center for Freight Transport (DRCFT)", som har udspring i det transportforskningsmiljø, der er centreret på Aalborg Universitet.

ITD mener, at den grønne dansk forskningsindsats på transportområdet kan sikres ved aktivt at anvende dette center.

"Danish Research Center for Freight Transport" identificerer transportindustriens største udfordringer og har til formål at komme med samlede bud på, hvordan der kan skabes en mere bæredygtig transport- og logistiksektor.

Centrets bestyrelse består af repræsentanter fra de danske transportorganisationer og Aalborg universitet. Centret prioriterer, at grønne forskningsresultater hurtigst muligt kan blive testet og demonstreret i branchen. Med andre ord bliver udført forskning hurtigst til kommercielle løsninger, som bliver til gavn for transport-virksomhederne.

Begrundelse

Som nævnt er den vigtigste ITD-prioritet i den grønne forskningsstrategi afviklingen af fossile brændstoffer i vejgodstransporten, da det er den del, der kommer til at bidrage mest ved sænkning af transportsektorens CO₂-udslip.

Det er imidlertid en stor og længerevarende opgave at udfase dieselolie som det bærende drivmiddel for lastbiler. ITD anbefaler derfor, at vi i Danmark prioriterer forskningsprojekter, der tager hensyn til lastbilproducenternes nuværende udvikling af fremtidens drivlinier.

Selvom der (endnu) er lang tid til 2030, hvor de nye grønne teknologier forventes at finde bred anvendelse i transportbranchen, så er det vigtigt, at der forskes på området nu. Indsatsen skal være fokuseret på at omsætte forskningsresultaterne til konkrete værktøjer.

Vi anbefaler derudover, at der fastlægges en investeringsplan frem til 2030, så der sikres kontinuitet i den grønne transport- og logistikforskning. En langsigtet strategi for grøn transport- og logistikforskning bør tilstræbe at gøre Danmark til et europæisk forskningshub inden for klimavenlig vejgodstransport og logistik. Det kan for eksempel ske med fokus på bedre logistikkoncepter, udvikling af styringsværktøjer, der kan øge effektiviteten i vejgodstransport- og logistikvirksomhederne og som reducerer den tunge vejgodstransports CO₂-udledning.

Vi anbefaler endvidere et særligt fokus på energiteknologiske udviklings- og demonstrationsprogrammer.

Danmark bør også igangsætte forskning og udvikling inden for automatisering, der kan effektivisere transporterne og dermed bidrage til reduktion af CO₂-udledningen. Samtidig bør der udvikles standarder for tilvejebringelse af klimadata til deklarering af godstransporternes klimabelastninger.

Udviklingen kan med fordel drives via partnerskaber mellem universiteter med ekspertise inden for vejgodstransport og logistik, transporterhervets uddannelsesinstitutioner, myndigheder, virksomheder og transport- og erhvervsorganisationer med henblik på løbende at tilpasse prioriteringer af forskningsindsatser, så der tilføres forskningsbaseret viden til erhvervet. Her er det nævnte danske DRCFT-center et godt bud på omdrejningspunkt i processen.

Vi peger samlet set på to spor i de kommende års udvikling hen mod en grøn omstilling i transportsektoren:

Det ene spor fokuserer på handlinger, der kan foretages nu. Det drejer sig om en her- og nu-effektivisering af logistik- og transportsektoren, som forbedrer sektorens påvirkning af klima og miljø. ITD har fremlagt en række konkrete forslag, der bl.a. indeholder øget mulighed for at transportere mere gods pr. enhed, tilladelse til kørsel med længere og tungere vogntog, fremme af forbedrede logistiksystemer, øget anvendelse af it-systemer samt fremme af en effektiv og tilgængelig vejinfrastruktur.

Forskningsdelen er i dette spor af mindre betydning, og mange af de nævnte forslag skal løses ved politiske initiativer.

Det andet spor fokuserer på den udfasning af de fossile brændstoffer, som ikke er mulig her- og nu, men som de kommende år vil finde sted. Her er branchen klar til at deltage aktivt, såvel forskningsmæssigt som ved deltagelse i demonstrationsprojekter og andet, der kan sikre en hurtig omstilling af forskningsresultater til fremtidig brug.

Danske transport- og logistikvirksomheder tager allerede stort hensyn til klima og miljø. Erhvervet har længe haft fokus på at sikre en øget effektivitet, hvor man undgår tomkørsler og udnytter kapaciteten bedst muligt. Det har medført, at der over årene bliver flyttet langt mere gods samtidig med, at erhvervets CO₂-udledning har fastholdt et stabilt niveau.

ITD har udarbejdet klimaplanen "[Dansk vejgodstransport mod en grønnere fremtid](#)", der bidrager med transporterhvervets anbefalinger til den grønne omstilling for de tunge lastbiltransporter. Heri peges på både nationale og internationale løsninger.

Vurderer I – med forbehold for, at 2021-midlerne endnu ikke er udmøntede – at der er behov for brede grønne opslag, prioritering af eksisterende missionsområder og/eller evt. nye missionsområder?

ITD mener, at de eksisterende missionsområder pt. synes at være tilstrækkelige, og vi tænker ikke, at der er behov for andre grønne opslag eller nye missionsområder.

Foreningen vil nøje følge udviklingen, og vi vil – afhængig af de kommende års udvikling – gerne pege på nye missionsområder.

ITD prioriterer først og fremmest grøn brændstof til transport. Den tunge transport har nemlig her en særlig udfordring, som ikke er løst endnu, og som derfor kræver yderligere forskning. Der er risiko for, at transportsektoren ikke kan opfylde 2030-målsætningen, med mindre der etableres en målrettet forskningsmæssig indsats nu.

Derudover er energieffektivisering også vigtig, da hidtidige effektiviseringsgevinster har været afgørende for, at vi har kunnet fastholde en stabil CO₂-udledning. Der kan dog gøres mere her, fx ved at branchen øger effektiviteten af produktionsapparatet, udvikler nye logistikværktøjer, får mulighed for tungere og længere køretøjer o.a.

Effektiviseringstiltag omfatter ikke kun tiltag for transportbranchen, da sådanne tiltag også vil være brugbare i andre sektorer.

Begrundelse

ITD er tilfreds med strukturen i den grønne forskningsstrategi. Den definerer pt. 7 forskningstemaer, og vi vurderer samlet set, at de 7 temaer er tilstrækkelige.

På et senere tidspunkt kan der evt. identificeres andre temaer, men ITD vurderer ikke det som værende oplagt lige nu.